

Romaskolan
62254 Romakloster

2010-10-27

Dnr 43-2010:1398

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Romaskolan
i Gotlands kommun

2010-10-27

Christer Söderström

Romaskolan

62254 Romakloster

Tillsyn i Romaskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Romaskolan och Gotlands kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Romaskolan har inför innevarande läsår omorganiserats från att tidigare varit två skolor Roma F-6 och Roma 7-9 till att numera utgöra en F-9 skola. Arbetet med att sammanlänka de två skolorna till en gemensam enhet har påbörjats. Det är angeläget att Romaskolan i det arbetet förstärker sina ansträngningar för att för eleverna i alla skolår skapa en lärandemiljö där relationen mellan vuxna och elever bygger på respekt och ömsesidigt förtroende. En sådan utveckling bör påverka måluppfyllelsen positivt.

Romaskolans kunskapsresultat behöver förbättras då närmare var fjärde elev som lämnade skolan år 2009 och år 2010 inte hade fullständigt slutbetyg. Skolan behöver i högre grad analysera elevernas resultat utifrån de nationella styrdokument. Det finns exempelvis skillnader i resultat mellan olika ämnen och mellan pojkar och flickor. En sådan uppföljning kan säkerligen lägga grunden för åtgärder som gör att flera elever når målen i alla ämnen.

Skolan bör också utveckla sitt kvalitetsarbete. Resultat behöver sammanställas, följas upp, analyseras och dokumenteras i en kvalitetsredovisning. En sådan redovisning saknas för de senare skolåren.

Den pedagogiska ledningen behöver förstärkas ytterligare. Särskilt viktigt är det att rektorn tar ansvar för utvärderingen av undervisningen eftersom stimulansen i den samma behöver förbättras. Vidare behöver undervisningen i samtliga årskurser bättre anpassas efter de enskilda elevernas förutsättningar, behov och intressen.

Även elevernas målkännedom och möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas behöver utvecklas ytterligare så att inflytandet ökar med stigande ålder och mognad. Som ett led i detta arbete har skolan påbörjat ett arbete med pedagogiska planeringar för att förtydliga arbetet utifrån de nationella målen. Slutligen behöver de individuella utvecklingsplanerna och åtgärdsprogrammen utvecklas ytterligare.

Skolinspektionen har i tillsynen av Romaskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna).
- Rektorn tar inte i tillräckligt hög grad ansvar för att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn har inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § 1985 års skollag).
- De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte grundskoleförordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte i tillräckligt hög grad ansvar för att inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning (2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn tar inte i tillräcklig hög grad ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn tar inte i tillräcklig hög grad ansvar för att regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödsatser som ges (5 kap. 1 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 1. Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).

- Rektorn har inte i tillräcklig hög grad tagit ansvar för att såväl utbildning som betygssättning är likvärdig på skolan (1 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag).
- Skolans mål och krav är inte tillräckligt tydliga för eleverna (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter).
- Undervisningen upplevs inte tillräckligt stimulerande för eleverna (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, Riktlinjer).
- Undervisningen är inte tillräckligt väl anpassad till varje elevs förutsättningar och behov (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.2 Kunskaper).
- Rektorn ser inte till att lärarna samverkar i tillräcklig hög grad för att ge eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer).
- Elevernas inflytande över hur utbildningen utformas är inte tillräckligt och anpassas inte alltid efter deras ålder och mognad (4 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Skolan har inte höga och tydliggjorda förväntningar på eleverna (Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer).
- Skolans ordningsregler är inte tillräckligt förankrade och anpassade efter skolans förhållanden (6 kap. 8b § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.1 Normer och värden, Riktlinjer).
- Relationen mellan vuxna och elever bygger inte i tillräcklig hög grad på respekt och ömsesidigt förtroende (1 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94 1. Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper).
- Skolans årliga plan mot kränkande behandling svarar inte fullt ut mot gällande författningskrav (14 a kap. 8 § 1985 års skollag och 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- De skriftliga bedömningarna för eleverna som inte når målen i årskurs 9 följer inte de krav som ställs i grundskoleförordningen (7 kap. 9 § grundskoleförordningen).

- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte grundskoleförordningens krav (5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen).
- Alla elever som är i behov av särskilt stöd får inte sådant stöd (4 kap. 1 § andra stycket 1985 års skollag, 5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och Gotlands kommun har ansvar för att Romaskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Gotlands kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Gotlands kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsrådet Anki Näckstam deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Sigbritt Gålnander

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Romaskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Gotlands kommun under september 2010 - januari 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Romaskolan 21-23 september. Ansvarig för tillsynen har undervisningsråden Sigbritt Gålnander och Anki Näckstam varit.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Romaskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Romaskolan intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Romaskolan

Romaskolan	Antal elever
Grundskoleklass	259
Förskoleklass	12

Källa: Skolans egna uppgifter september 2010

Från och med juli 2010 är Roma F-6 och Roma 7-9 ett hopslaget rektorsområde med en rektor och en biträdande rektor. Rektor och biträdande rektor utgör skolans ledning. Skolan är organiserad i två arbetslag, F-6 respektive 7-9. För arbetslaget F-6 finns en så kallad samordnare, för arbetslag 7-9 saknas för närvarande motsvarande befattning. Samordnaren har till uppdrag att vara en informationslänk mellan arbetslag och skolans ledning. Eleverna är organiserade i åldershomogena grupper förutom årskurs fem och sex som arbetar tillsammans i en åldersintegrerad grupp.

Tillsynsprotokoll för Roma skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan måste vidta ytterligare åtgärder så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Kursplanerna

Motivering:

På Romaskolan var andelen elever som nådde målen i alla ämnen år 2009 ca 77 procent vilket är i paritet med genomsnittet i riket. Resultatet har dock varierat över tiden. Andelen elever som var behöriga till nationellt program på gymnasieskolan år 2009 var ca 84 procent (riket 89 procent). Det genomsnittliga meritvärdet år 2009 var 197 poäng jämfört med motsvarande resultat för riket som är 210 poäng. Sett över tid når flickorna bättre resultat än pojkarna. Statistiken visar också att det finns betydande betygsskillnader mellan pojkar och flickor i olika ämnen. Som exempel kan nämnas att i ämnet slöjd har ingen av pojkarna erhållit betyget Mycket väl godkänd (MVG) jämfört med 37 procent av flickorna, i hem och konsumentkunskap har 40 procent av flickorna erhållit betyget MVG jämfört med 7 procent av pojkarna.

Skolinspektionen har vid besökstillfället även tagit del av skolans egen statistik för år 2010. Den statistiken visar att 77 procent av eleverna nådde målen i samtliga ämnen, 81 procent var behöriga till nationellt program på gymnasieskolan och det genomsnittliga meritvärdet har sjunkit till 196 poäng.

När det gäller de nationella ämnesproven i årskurs fem visar den nationella statistiken från år 2009 att i ämnena engelska och svenska har 94 procent av eleverna nått målen i respektive ämnesprov. I ämnesprovet för matematik varierar resultatet mellan 88- 95 procents måluppfyllelse för de olika delproven. Skolans egen sammanställning för 2009 visar att alla elever, med ett undantag nådde kursplanernas mål i alla ämnen i årskurs fem.

Sammanfattningsvis kan Skolinspektionen konstatera att skolans resultat gällande genomsnittligt meritvärde de senaste fem åren är lägre än motsvarande resultat för riket i stort. Närmare var fjärde elev i årskurs nio lämnade skolan 2010 utan att ha nått målen i samtliga ämnen. Detta innebär att skolan måste vidta ytterligare åtgärder för att garantera att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn måste i högre grad ta ansvar för att den pedagogiska personalen arbetar utifrån de nationella målen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2. Mål och riktlinjer, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Vid Romaskolan genomförs få gemensamma diskussioner och samtal om skolans uppdrag utifrån de nationella styrdokumentens krav. I intervjuer framkommer att det saknas en samsyn kring skolans uppdrag. Lärarna på skolan efterlyser sådana pedagogiska diskussioner liksom samverkan inom skolan. De efterfrågar en tydligare styrning av rektorn för att öka samsynen så att de olika arbetslagen kan bli mer överens om var de står och hur målen ska förverkligas. Rektorn bekräftar att få gemensamma samtal förs om den roll kursplanernas och läroplanens mål att sträva mot ska ha i undervisningen. Romaskolan har nyligen omorganiserats från två skolor, Roma F-6 och Roma 7-9, till att bli en F-9 skola. Enligt både rektorn och lärarna är detta en bidragande orsak till att det ännu inte råder någon samsyn kring skolans uppdrag.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning

Rektorn måste vidta ytterligare åtgärder så att alla elever får tillgång till lärare som har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § 1985 års skollag

Motivering:

Av skolans egna dokument framgår att i de senare skolåren finns lärare inom moderna språk och de naturorienterade ämnesområdena som saknar utbildning för de ämnen de

undervisar i. I de tidigare skolåren innebär klasslärarorganisationen att lärare undervisar i ämnen där de saknar utbildning.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärares bedömning och utvärdering

Bedömning:

De individuella utvecklingsplanerna följer inte grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av individuella utvecklingsplaner innefattande skriftliga omdömen. De skriftliga omdömena beskriver i form av en checklista vilka mål som eleven har nått i respektive ämne men också vilka mål som inte bedömts. Varje lärare lämnar dessutom en kommentar som komplement. Särskild i de senare skolåren beskriver en del av dessa kommentarer elevens personliga egenskaper på ett sätt som kan uppfattas som kränkande. Skolinspektionen har sett kommentarer som "du behöver ... göra toalettbesök på raster och inte lektioner", "du blir stressad när du inte förstår allt.. blir då utåtagerande istället. Det lär du dig ingenting på." Vidare framgår inte heller tydligt i den framåtsyftande delen vilka insatser skolan ska göra utifrån de nationella kursplanerna för att eleven ska nå målen och i övrigt ha framgång i skolarbetet.

Skolans lärare lyfter fram arbetet med de individuella utvecklingsplanerna som ett prioriterat utvecklingsarbete. De menar att underlaget som nu skickas hem inför utvecklingssamtalet är alltför omfattande och därmed svårt att förstå för elever och vårdnadshavare.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn måste i större utsträckning inhämta kunskap om och följa upp lärarnas undervisning.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket 1985 års skollag

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Rektorn beskriver att han håller sig förtrogen med verksamheten genom medarbetarsamtal, arbetsplatsbesök samt samtal med elever, föräldrar och kollegor. Intervjuer med lärare och rektor visar att rektorn i högre grad följer upp undervisningen i de lägre skolåren än i de senare skolåren. Det framkommer också att rektorn varken följer upp hur pass stimulerande undervisningen är, undervisningens kvalitet eller hur läroplanens mål att sträva mot verkligen genomsyrar undervisningen. Det är speciellt viktigt att rektorn ökar sina ansträngningar i dessa avseende, inte minst med tanke på att skolan behöver vidta ytterligare åtgärder för att erbjuda samtliga elever i alla skolår en stimulerande undervisning.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn måste ta ett större ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Romaskolan uppvisar brister i sitt kvalitetsarbete. Exempel på brister är att skolans resultat inte regelbundet följs upp, utvärderas, dokumenteras och kommuniceras. Detta leder till att resultaten inte alltid är kända i verksamheten och på ett tydligt sätt kan bidra till utveckling av verksamheten. Skolan har inte det senaste året upprättat någon kvalitetsredovisning för Roma 7-9. Skolan behöver systematisera sina uppföljningar och utvärderingar så att både väl fungerande insatser synliggörs men också att behov av förbättringsinsatser tydliggörs.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn måste i högre grad regelbundet utvärdera och ompröva de särskilda stödinsatser som ges.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar
5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

Genom intervjuer med rektorn, lärarpersonal och skolans elevhälsoteam kan Skolinspektionen konstatera att skolan saknar rutiner för att följa upp och analysera hur det särskilda stödet utformas och fungerar. Skolan behöver ta reda på om rätt stöd ges samt se till att stöd ges i en omfattning som motsvarar elevens faktiska behov. Insatserna följs i viss mån upp på individnivå men en skolövergripande utvärdering och analys saknas. Det är angeläget att rektorn säkerställer att de stödinsatser som görs också leder till avsedda resultat.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn måste arbeta för att betygssättningen är likvärdig på skolan.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § 1985 års skollag
Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Motivering:

Rektorn uppger att diskussioner om bedömning och betygssättning i viss mån förs mellan kollegor inom samma ämnesgrupp. I samband med nationella ämnesprov genomförs också viss sambedömning av elevers resultat utifrån mål att uppnå och betygskriterier. Den samlade bilden är dock att rektorn inte initierar någon organiserad systematisk samverkan kring dessa frågor, varken inom skolan eller i samverkan med andra skolor. Eleverna i de senare skolåren uppger att det i några ämnen förekommer

dolda kriterier vid betygssättning. Detta bestrids dock av lärarna. Dessa kriterier handlar enligt eleverna om uppförande och ordning men också om icke inlämnade arbetsuppgifter, närvaro och aktivitet på lektioner. Betygsstatistik som Skolinspektionen tagit del visar på skillnader i resultat mellan olika ämnen och mellan pojkar och flickor. Någon analys av skillnaderna har inte gjorts. För att kunna uppnå en likvärdig bedömning och betygssättning som utgår från de nationella målen är det av största vikt att mål, bedömning och betygskriterier blir föremål för ständig diskussion mellan lärare på skolan såväl som med andra skolor.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn måste se till att lärarna i högre grad klargör mål och krav för föräldrar och elever.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

I samtal med elever framkommer att de ofta får information om vilka mål de ska uppnå i alla ämnen men att de inte förstår vad det innebär. Skolan har påbörjat ett arbete med lokala pedagogiska ämnesplaneringar där lärarna förtydligar kursplanemålen för eleverna. Eleverna beskriver att vissa lärare går igenom dessa pedagogiska planeringar och att tid till förklarande diskussioner finns. I andra ämnen och för andra lärare ges inte tid till förklaringar. Några lärare delger inte eleverna sina planeringar. Rektorn och lärarna behöver därför säkerställa att eleverna får kontinuerlig information om mål och krav i alla ämnen. Detta gäller även betygskriterierna eftersom eleverna i de senare skolåren upplever att det ibland är oklart vad som t.ex. krävs för betyget MVG.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn måste se till att undervisningen utvecklas och blir mer stimulerande i alla ämnen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot 2.2.Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Vid intervjuer och samtal framkommer att det varierar om eleverna upplever undervisningen som stimulerande. Detta bekräftas av den enkät i årskurs åtta som genomförs i Gotlands kommun år 2010. Endast 25 procent av eleverna menar att lärarna gör skolarbetet intressant. I samtliga intervjugrupper finns också en medvetenhet om denna variation. Exempelvis beskriver eleverna att arbetet i en del ämnen kan upplevas som enahanda när det gäller innehåll, arbetssätt och arbetsformer. Undervisningen utgår inte i tillräcklig hög grad från elevernas tidigare erfarenhet och kunskaper. Samtidigt lyfts goda exempel fram där läraren utgår från elevernas erfarenhet och intressen, varierar arbetssätt och redovisningsformer på ett sätt som ger eleverna lust att lära. Lärarna behöver därför samverka för att sprida goda exempel på hur de kan utveckla sitt arbete så att undervisningen i alla ämnen blir mer stimulerande.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Undervisningen behöver i högre grad anpassas efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Tillsynen visar att graden av anpassning till olika elever vad gäller undervisningens svårighetsgrad och arbetssätt varierar. Vid intervjuer med elever och observationer av undervisningen framkommer det att elever alltför ofta arbetar på samma sätt, eller får fler uppgifter av samma karaktär, utan att det anpassas till varje elevs behov och förutsättningar.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn måste se till att lärarna i högre grad samverkar så att undervisningen ger eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Även om ett visst samarbete sker inom olika arbetsgrupper så framkommer vid samtliga intervjuer att det finns brister i samverkan i synnerhet mellan de två arbetslagen F-6 och 7-9. Exempelvis brister det när det gäller utformningen av elevernas individuella utvecklingsplaner, anpassning av undervisning till elevernas behov, stimulerande undervisning, tydliggörandet av mål och elevernas möjlighet till inflytande. Det har lett till att resultaten inom dessa områden har blivit lärarberoende och att alla elever inte ges samma förutsättningar. Bristande samverkan mellan lärare i de senare skolåren orsakar enligt eleverna att deras arbetssituation påverkas då antalet prov under vissa perioder är stort.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn måste se till att lärarna arbetar aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Tillsynen visar att eleverna i Romaskolan i varierande grad ges möjlighet till inflytande över undervisningen och sitt eget lärande. Intervjuade elever uppger att de tillsammans med en del lärare kan påverka arbetssätt och arbetsformer. I andra ämnen planerar lärarna det mesta av undervisningen själva och eleverna får sällan ha synpunkter på

undervisningens innehåll och planering. Intervjuad personal bekräftar att eleverna till viss del kan påverka arbetssätt och redovisningsformer samt ibland innehållet i större arbetsområden. Både lärare och elever uppger dock att elevinflytandet vid skolan behöver förbättras. Skolan arbetar medvetet med att genom pedagogiska planeringar tydliggöra målen för eleverna, vilket är en förutsättning för elevernas inflytande över sitt eget lärande.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn måste se till att lärarna förmedlar höga och tydliggjorda förväntningar till elevernas förmåga.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

Vid intervjuer med lärare och elever framgår att det finns lärare i de senare skolåren som gärna förklarar skolans låga resultat utifrån faktorer som elevernas bakgrund, bristande stöd hemifrån eller elevernas bristande motivation. Enligt läroplanen är skolans uppdrag att främja lärande där individen stimuleras att inhämta kunskaper. Det är av stor betydelse att det råder en enhetlighet mellan lärarna om vikten av att ha höga förväntningar på eleverna samt att lärarna och skollädaingen utgår från att det är skolans och undervisningens kvalitet, inte elevernas bakgrund är avgörande för elevernas resultat.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Rektorn måste ta ansvar för att skolans ordningsregler är förankrade, efterlevs och anpassas efter skolans förhållanden. Alla lärare måste i högre grad ta ansvar för att de regler som är fastställda för skolan följs.

Författningsstöd:

6 kap. 8 b § grundskoleförordningen

Lpo 94 2.1 Normer och värden, Riktlinjer

Motivering:

Eleverna har inte varit delaktiga i framtagandet av de ordningsregler som finns på skolan. Däremot har eleverna varit delaktiga i de trivselregler som i synnerhet klasserna i de tidigare skolåren utarbetat. Tillsynen visar, utifrån intervjuer, samtal och observationer, att det finns elever främst i årskurs 6-9 som inte följer gällande regler och att lärarna i varierande grad agerar när detta inträffar.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Romaskolan måste arbeta ytterligare för att relationerna mellan vuxna och elever ska bygga på respekt och ömsesidigt förtroende.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Skolans äldre elever beskriver att de saknar tilltro och förtroende för de vuxna på skolan. Det är för eleverna inte självklart vem man kan vända sig till om man blir kränkt eller har behov av vuxenkontakt. Detta bekräftas av den enkät som årligen genomförs i kommunens samtliga årskurs åtta. Var tredje elev har år 2009 svarat att man inte har förtroende för de vuxna. Var femte elev kände sig inte enligt enkäten bra behandlade av de vuxna i skolan. Skolans ledning har utifrån enkätresultatet initierat ett arbete för att förbättra relationerna mellan skolans äldre elever och de vuxna på skolan. Eleverna i de yngre skolåren beskriver det motsatta, nämligen att det alltid finns någon att vända sig till och att de vuxna lyssnar.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolan måste vidta åtgärder så att den årliga planen mot kränkande behandling fullt ut svarar mot gällande författningskrav. Planen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna.

Författningsstöd

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Skolinspektionen har tagit del av skolans likabehandlingsplan, vilken även fungerar som plan mot kränkande behandling. Planen bygger inte på någon aktuell kartläggning av förhållandena på skolan. Detta gör att verksamhetens specifika förutsättningar och därtill kopplade åtgärder inte syns i planen. Det framgår inte hur planen ska följas upp och utvärderas. Det framgår inte heller hur eleverna ska medverka vid upprättandet av planen. Skolan är medveten om dessa brister och har påbörjat ett arbete med att förbättra planen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Bedömning och betyg

Bedömning:

Skolan måste vidta åtgärder så att de skriftliga bedömningarna överensstämmer med kraven i grundskoleförordningen.

Författningsstöd:

7 kap. 9 § grundskoleförordningen

Motivering:

Av de skriftliga bedömningar från Romaskolan som Skolinspektionen tagit del av framgår inte elevens kunskapsutveckling på ett tydligt sätt. Bedömningarna fokuserar mer på de moment som eleven inte gjort eller mål som inte uppnåtts. Vidare framkommer att de skriftliga bedömningarna felaktigt benämns som skriftliga omdömen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolans arbete med åtgärdsprogram måste vidareutvecklas så att de uppfyller förordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

De åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av uppfyller inte förordningens krav. Elevens behov framgår inte alltid tydligt. Åtgärderna som skolan föreslår är sällan tillräckligt konkreta och inte heller relaterade till läroplanen och kursplanerna. Det framgår inte alltid vilka åtgärder skolan och läraren ska genomföra för att eleven ska få det särskilda stöd den har rätt till. Slutligen framgår det inte hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Inför det fortsatta arbetet med att vidareutveckla åtgärdsprogrammen är det viktigt att rektorn tar ansvar för att en utredning alltid ligger till grund för upprättandet av åtgärdsprogram. Även en utredning av lärmiljön bör finnas med.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolan måste vidta ytterligare åtgärder så att alla elever som är i behov av särskilt stöd får det.

Författningsstöd:

4 kap. 1 § andra stycket 1985 års skollag

5 kap. grundskoleförordningen

Motivering:

Vid tillsynen framkommer att skolan har rutiner kring att identifiera elever med behov av särskilt stöd. Skolan har för de äldre eleverna inrättad en så kallad studieverkstad där man som elev själv kan välja vilket ämne man vill arbeta med. Trots detta uppger rektorn, lärare och elevhälsoteam att inte alla elever som har svårigheter i skolarbetet får särskilt stöd i den utsträckning de behöver. Särskilt stöd ges främst i ämnena svenska, engelska och matematik. I övriga ämnen har eleverna inte samma möjlighet att få särskilt stöd. Lärarna efterlyser också ett tydligare specialpedagogiskt stöd i det dagliga arbetet med eleverna.